

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 17P/23/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224201021
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224201021.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov - matky C. D. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom E. XXXX/X, XXX XX D., štátnej občianky SR, zastúpenej JUDr. Ivetou Pálffy Fabianovou, advokátkou, so sídlom Štefánikovo námestie 5, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 42 241 481 a otca A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX/X, XXX XX D., štátneho občana SR, o návrhu matky na udelenie súhlasu na zápis dieťaťa do základnej školy, takto

rozhodol:

I. Nahrádza súhlas otca A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/X, D. ako zákonného zástupcu maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, na zápis maloletého do základnej školy a to Cirkevnej základnej školy sv. F. a F. E. XXX/XX, XXX XX D..

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa návrhom zo dňa 9.4.2024 domáhala nahradenia súhlasu na zápis maloletého do základnej školy. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého boli manželmi. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom OS Svidník sp. zn. 4P/41/2020 zo dňa 3.7.2020. Rozviedli sa kvôli tomu, že ju otec maloletého manipuloval, šikanoval a celú túto stresujúcu situáciu riešila rozvodom. Otec mal so synom upravené stretávanie, ale to, čo sa začalo so synom diať, ju viedlo k podozreniu, že dieťa je zneužívané. V súčasnosti sa vedie konanie na OS Bardejov, pracovisku Svidník sp. zn. 17P/56/2023 o zmenu úpravy styku. Chlapec sa otca bojí a bráni sa k nemu chodiť, nechce s ním ani len komunikovať cez skype, zapína na telefóne lietadlový režim, aby sa mu otec nedovolal. To, čo uviedla, je zdrojom výrazných konfliktov medzi nimi ako rodičmi. Otec dieťaťa ju šikanuje podávaním oznámení na ÚPSVaR, trestných oznámení, šikanuje ju tým, že sa jej doslova vyhráža, že zariadi, aby mu bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti, dieťa po prekonanom zápale pľúc chcel vziať k sebe domov, hoci dieťa

17P/23/2024

-2-

malo nariadený pokoj v domácom prostredí, volá na ňu políciu, keď A. plače, že mu otec ubližuje a aj takým spôsobom stresuje dieťa. Na výživnom na A. dlhuje 2 318 eur. A. v septembri 2024 má nastúpiť do prvej triedy základnej školy. Vybrala mu školu v mieste jeho bydliska v Stropkove. Vybrala ju po zrelej úvahe. Otec s ňou nekomunikuje. To, ako sa k nej správa, uviedla vyššie, teda nemala možnosť s ním racionálnym spôsobom odkonzultovať výber školy pre A.. Ona je hlboko veriaci človek a je praktizujúca katolíčka. V rovnakom duchu vychováva aj A.. Viera v Boha pre ňu veľa znamená, viera predstavuje pre ňu a jej rodinu hodnoty, ktoré chce vštepiť aj A.. Vybrala dieťaťu cirkevnú školu, kde A. bude rozvíjať a upevňovať hodnoty, ktoré uznáva jej viera. A. má zdravotné problémy a je už teraz zrejmé, že bude potrebovať osobitný prístup, čo mu na cirkevnej

škole dokážu zabezpečiť, kde učiteľka bude mať na neho čas tak, aby sa mohol riadne rozvíjať. Osobne bola za riaditeľkou školy, informovala sa ohľadom možností, okrem iného, aj mimoškolských činností pre A., ohľadom výchovy vo viere a pod. Otec nenavrhol nijakú alternatívu školy, kde by sa A. venovali aspoň tak, ako sa mu budú venovať v škole, ktorú mu vybrala, neprekonzultoval s ňou svoje výhrady, v čom je škola, ktorú vybrala pre A., podľa neho nevhodná, nechcel si ani len vypočuť, v čom je táto škola pre neho vhodná, prečo by bolo pre dieťa najlepšie, aby navštevovalo práve túto školu. Žiadala otca dieťaťa, aby jej dal súhlas na zápis do školy, ale on bez jedného logického argumentu nesúhlasil. Vyplýva jej z toho iba jedno a to, že otec chce zmariť A. radosť z toho, že by mohol chodiť do školy, na ktorú sa teší. A. je malé dieťa, ktoré si v živote zažilo už dosť bolesti, utrpenia a existuje dôvodné podozrenie, že mu toto utrpenie spôsobuje jeho vlastný otec. Neexistuje žiadny dôvod k tomu, aby mu otec ešte zmaril to, aby začal svoju povinnú školskú dochádzku na škole, kde sa naozaj teší, rozpráva o tom, ako tam bude, ako bude mať nových kamarátov, že tam budú chodiť aj niektorí jeho spolužiaci zo škôlky. Nesúhlas otca nemá žiadne racionálne opodstatnenie, ide iba o to, že je to človek, ktorý jej a dieťaťu urobí napriek zakaždým, keď tak urobiť môže. Cirkevná škola, kde by chcela A. zapísať, je blízko jeho bydliska, teda časom môže chodiť do školy aj sám a tak sa učiť byť samostatný. V G. H. I. J. C. K., čo je dobré, lebo A. bude získavať aj sociálne zručnosti v kontaktoch so spolužiakmi a inými deťmi. Zisťovala si u iných rodičov to, aký je prístup v škole k žiakom a boli jej povedané iba kladné referencie, čo si myslí, že individuálny prístup k dieťaťu, akceptovanie jeho tempa, je hlavne v prvých rokoch školy veľmi dôležité. Veľmi ju ako rodiča zaujalo to, že škola dáva dôraz na dobré vzájomné vzťahy, či už medzi žiakmi a učiteľmi, ako aj medzi učiteľmi a rodičmi. V takejto priateľskej atmosfére sa A. bude cítiť dobre, ona bude mať pravidelné a v podstate neobmedzené možnosti kontaktovať učiteľku a o všetkom, čo sa A. týka, sa informovať. Takýto individuálny a k rodičom a žiakom otvorený prístup sa už dnes vidí na máloktovej škole. Tým, že A. bolo diagnostikované ADHD, je takýto prístup veľkým prínosom pre dieťa. V škole budujú komunitu, kde sa navzájom poznajú nielen žiaci, ale aj rodičia, čo uľahčí prípravu na vyučovanie, pokiaľ by A. bol PN, či niečo si nezapísal alebo niečomu nerozumel. Táto škola má veľa pozitív, ktoré mohla objasniť aj otcovi, pokiaľ by bol schopný s ňou komunikovať. Otec okrem nesúhlasu nepredložil žiadnu lepšiu alternatívu, kde by mal A. chodiť do školy. Sice si vie doslova vynucovať nezmyselnými obmedzeniami dieťaťa svoje rodičovské práva, ale to, že dlhuje dieťaťu na výživnom vysokú sumu, to akosi nerieši. Krúžky na predmetnej základnej škole: naša záhrada, šikovné ruky, miništrantský, v zdravom tele zdravý duch, múdre hlavičky, turistický, modelársky, stolnotenisový, plavecký krúžok pre začiatníkov a pokročilých, futbalový, floorbal a iné. Tým, že je škola v mieste bydliska dieťaťa, tak bude mať po škole aj dostatok času na relax, učenie, mimoškolské aktivity, ako by malo, pokiaľ by muselo dochádzať. Do školy pôjdu aj jeho spolužiaci zo škôlky a teda

17P/23/2024

-3-

nebude to pre A. až také ťažké, lebo v triede nebudú iba cudzie deti, ale bude tam aj skupinka detí, ktoré už bude poznať. Táto škola okrem vyššie uvedeného má aj nádherné vonkajšie prostredie. V areáli školy sa nachádza veľká záhrada, detské preliezačky, hojdačky, altánky, kvetinové záhony, ohnisko a altánok s kozubom. V priestoroch školy majú zriadenú kaplnku, kde sa deti môžu ísť pomodliť, oddýchnuť, stíšiť sa. Žiaci chodia na naozaj zaujímavé exkurzie (výroba eucharistie, stretnutia s pápežom), výlety na hrady a zámky... Učitelia majú pravidelné duchovné obnovy. Tým, že sú aj učitelia veriaci, venujú sa deťom s nadmernou láskou a trpezlivosťou, čo je vo vzťahu k tomu, že A. má ADHD, veľmi pozitívne. Táto škola má veľa pozitív, teda neexistuje žiadny racionálny dôvod k tomu, aby otec dieťaťu bránil v zápise na túto školu.

2. Otec maloletého v písomnom vyjadrení k návrhu zo dňa 29.4.2024 uviedol, že s návrhom matky nesúhlasí. Matka v predmetnom návrhu neuvádza pravdu, resp. fakty prekrúca a skresľuje, a to obdobne ako aj v iných súdnych konaniach vedených na tunajšom súde a vo veciach ich syna A.. Z obsahu podania matky možno vyvodiť, že jej vzťah voči nemu ako A. otcovi a rodičovi je výrazne negatívny, čo prenáša aj na A. a tieto negatívne postoje matky sú potom samozrejme zdrojom konfliktov. Matka ho opakovane obviňuje z nezákonného konania voči A. a že mu ubližuje a to bez toho, aby k tomu mala relevantné podklady a dôkazy zabezpečené nie ňou samotnou, ale konštatovaním tretích a nezávislých osôb (v texte návrhu sa uvádza, že matka má „podozrenie“, ale nemá žiaden relevantný dôkaz). Pritom súdu z vlastnej činnosti je už známe, že on ako aj A., aj jeho mama prešli úkonmi trestného konania a v priebehu činnosti orgánov činných v trestnom konaní a znalcov nedošlo ku konštatovaniu, že sa on alebo jeho matka dopustili voči A. akéhokoľvek konania, z ktorého ich matka obvinila. Toto obviňovanie matky sa obnovilo a matka znovu vyvíja plnú aktivitu v tomto smere a to napriek tomu, aby aj svojím

konaním situáciu s A. upokojila a A. mohol mať tak aj druhého rodiča. Tvrdenia matky, že s matkou výber školy nemal záujem konzultovať, je nepravdivé. Matka súd zavádza. On prvý matku oslovil emailom ešte dňa 10.2.2024 (písomnú komunikáciu s matkou preferuje zo známych dôvodov - obviňovanie jeho osoby z protizákonného a nemorálneho konania voči A.), kedy sa matky výslovne pýtal, kedy bude s ním riešiť výber školy pre A. a informoval sa aj o návštevách logopéda. Matka však na tento jeho email nereagovala. Matka si opakovane obsahom svojho návrhu osobuje rodičovské práva oboch rodičov výlučne pre seba a z obsahu návrhu možno mať za to, že on je pre ňu ako A. otec príťažou, ktorej sa chce zbaviť za každú cenu. Matka mu až dňa 28.3.2024 emailom oznámila, že sa sama rozhodla, ktorú základnú školu bude A. navštevovať. A jeho bez ďalšieho len žiadala o podpis zápisného listu. V žiadnom z emailov ohľadom A. ho matka o výbere školy, resp. možnosti dohodnúť sa na výbere školy, neinformovala. Zo strany matky nejde o jej zrelú úvahu, ale len o uplatňovanie jej, dovolí si povedať, nezdravého náboženského presvedčenia. Uvedené konanie matky tak korešpondovalo a korešponduje s jej postojom a konaním voči jeho osobe ako A. otca, teda ako je uvedené vyššie, že matka si osobuje výlučné rodičovské práva k A. a jeho ako otca opomína. S výberom školy, ktorý matka prezentovala, nesúhlasí, má za to, že v záujme A.

by bola návšteva základnej školy v Svidníku a to 1. základná škola vo Svidníku (Základná škola K. F.), na ulici Komenského 316/22. Táto základná škola je blízko jeho bydliska (cca 5 minút), A. by nemusel prechádzať cez žiadnu cestu, keďže sa škola nachádza v rámci pešej zóny Svidníka. Aj matka pracuje v Svidníku, a teda aj matka by mala priestor pri ceste do práce A. sprevádzať do školy a po práci si A. vyzdvihnúť. Ak matka prezentuje Cirkevnú základnú školu sv. F. a F., E. XXX/XX, XXX XX D. ako 17P/23/2024

-4-

výlučne pozitívnu, tak obdobne možno pozitívne hodnotiť aj 1. základnú školu vo Svidníku (Základná škola K. F.), na ulici Komenského 316/22. 1. základná škola vo Svidníku je rovnako zariadená a vybavená, má telocvičňu, dve vonkajšie ihriská pre väčšie a menšie deti. Na menšom multifunkčnom ihrisku sa hrajú deti, ktoré sú v družine a k ihrisku patrí aj časť s preliezkami a altánkom a inými atrakciami pre menšie deti. Školský klub detí poskytuje deťom všetko potrebné, aby boli spokojné, plné radosti. V školskom klube deti nachádzajú príležitosť na činnosti, na ktoré doma nemajú vytvorené podmienky. Škola sa súčasne venuje rôznym odborom výchovy (vzdelávacia, spoločenská, pracovno-technická, prírodovedná, esteticko-výchovná, telovýchovná). Škola disponuje národným projektom POP 2, to znamená, že škola má pedagogických asistentov pre deti a žiakov so zdravotným znevýhodnením, majú školského psychológa, špeciálneho pedagóga a sociálneho pedagóga. Z jeho pohľadu tak základná škola v Svidníku spĺňa a pokrýva všetky potreby A. a má za to, že aj lepšie ako základná škola v Stropkove. Pokiaľ ide o jeho nesúhlas s výberom cirkevnej školy zo strany matky, tak ako uvádza vyššie, prejavy viery a náboženského vyznania matky sú až nezdravého charakteru a tvrdenia matky o viere v Boha a ich hodnotách sú v rozpore s tým, ako sa matka správa voči nemu ako A. otcovi a že v podstate už viac ako 4 roky mu aktívne bráni sa s A. akokoľvek stretávať, podieľať sa na jeho starostlivosti a výchove. Ak matka spomína, že A. má ADHD, tak mu ako otcovi nie je zrejmé, kto a kedy uvedené u A. diagnostikoval. Matka doposiaľ nepredložila v tomto smere žiaden dôkaz a jemu ako otcovi uvedené ani neuviedla. S ohľadom na rozpory, ktoré matka voči nemu prezentuje, nepovažuje za vhodné, aby A. navštevoval základnú školu, ktorej riaditeľka je prezentovanou známou/priateľkou A. matky. Uvedené v ňom vzbudzuje dôvodné obavy, že vyjadrenia školy ohľadom A. nebudú prezentované objektívne, ale budú motivované negatívnym vzťahom matky voči nemu a založené na priateľskom vzťahu/známostou matky s riaditeľkou školy. Opakovane zdôrazňuje, že komunikácia matky voči nemu sa netýkala výberu školy a aby sa o jej výbere dohodli. Matka školu vybrala sama a ako uvádza vyššie, nie je to po zrelej úvahe, ale ide o jej skreslenie faktu, že matka si školu vybrala ešte v čase, keď žili spolu ako manželia. Námietky a argumenty matky ohľadom výživného na A. a dlžnej sumy sú značne skreslené, keďže matke navrhol s ohľadom na jeho majetkové pomery, že bude splácať dlžné výživné v sume 100 eur mesačne, čo aj od marca 2024 činí. Uvádza, že tak ako matka sama bez konzultácie s ním opakovane menila A. ošetrojúceho lekára, resp. s ním sa nedohodne a nekonzultuje zdravotné vyšetrenia A., vybrala sama A. materskú školu, tak znovu sama bez jeho súhlasu vyberá A. základnú školu. Záverom otec uvádza, že v prípade pomoci a účasti súdu je ochotný sa s matkou na výbere základnej školy pre A. dohodnúť, ale výslovne vylučuje a nesúhlasí, aby A. navštevoval základnú školu, ktorú vybrala matka, čo zdôvodňuje vyššie uvedenými skutočnosťami.

3. Matka maloletého v písomnom vyjadrení zo dňa 13.5.2024 uviedla, že z vyjadrenia otca zistila, že zjavne nepochopil podstatu tohto konania. Výber školy je pre A. to najlepšie, čo môže pre dieťa, ktoré

nastupuje do 1. triedy ZŠ, urobiť. To, že je praktizujúca katolíčka, neznamena, že to bolo jediné kritérium pre výber školy, aj keď samozrejme prihliadala aj na to, že ide o školu, kde sa bude A. rozvíjať aj o stránke viery a hlavne bude vedený k hodnotám, ktoré vyznáva ona, aj jej rodina. Nesúhlasí s tým, aby bol A. vychovávaný bez hodnôt, ktoré poskytuje každému veriacemu človeku viera v Boha. Školu pre A. vybrala po zrelej úvahe, po zhodnotení všetkých benefitov, ktoré škola v mieste bydliska dieťaťa prináša. A. má zdravotné problémy, potrebuje individuálny prístup a je

17P/23/2024

-5-

zjavné, že škola, ktorú pre A. vybrala, mu to dokáže poskytnúť. To, že otec sa domáha, aby A. chodil do školy do Svidníka, jasne svedčí o tom, že otcovi na dieťaťi nezáleží, že u neho ide iba o formálne prejavovanie záujmu. A. by musel ráno vstávať podstatne skôr, ako tomu bude, keď bude chodiť na základnú školu do Stropkova. Škola vo Svidníku nemá žiadny významný benefit oproti škole v Stropkove. Ako ďalší dôležitý benefit pre A. má škola v Stropkove to, že ju bude navštevovať aj časť spolužiakov z materskej škôlky, čo A. už teraz vníma a teší sa na školu. Neexistuje jediný logický dôvod, pre ktorý by bolo nevyhnutné A. skaziť chuť ísť do školy a radosť z toho, že bude chodiť práve do tejto školy. Pokiaľ by naozaj otcovi záležalo na dieťaťi, tak by neriešil svoje ego a to, aby mal za každú cenu pravdu, ale tešil by sa z toho, že A. bude šťastný, avšak toto nie je možné od otca očakávať.

Otec kombinuje a vytvára nezmyselné alternatívy, hoci v Stropkove je dobrá základná škola, A. ju má v mieste bydliska, je blízko od miesta bydliska. Rodičia sa môžu kedykoľvek informovať o prospechu, či správaní sa dieťaťa cez edupage a neexistuje jediný racionálny dôvod, pre ktorý by mal niekto skresľovať nejaké údaje ohľadom dieťaťa, lenže podľa otca všetko, čo sa nezhoduje s jeho predstavami, je podľa jeho subjektívnych presvedčení zamerané údajne proti nemu. Pokiaľ rozhoduje súd o takomto návrhu, aj v tomto prípade je nevyhnutné brať do úvahy najlepší záujem dieťaťa a brať do úvahy to, aká škola je najvhodnejšia pre dieťa a to nielen vo vzťahu k tomu, čo všetko ponúka, ale aj vo vzťahu k tomu, kde má dieťa trvalé bydlisko, aké sú podmienky na prepravu do školy..... a týmto kritériám najviac vyhovuje práve daná škola v Stropkove. Navrhuje, aby súd vyhovel podanému návrhu v celom rozsahu.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to rodným listom dieťaťa, rozsudkom o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, žiadosťou matky o súhlas otca so zápisom dieťaťa na ZŠ - email, email otca maloletého - odpoveď na žiadosť matky o súhlas na zápis syna na ZŠ, základnými informáciami o ZŠ sv. F. a F., emailom otca zo dňa 10.2.2024 pre matku, emailami matky zo dňa 5.1.2024, 5.2.2024, 3.3.2024, 31.3.2024, odpoveďou otca zo dňa 21.3.2024 na výzvu matky na mimosúdnu dohodu, základnými informáciami o Základnej škole K. F. na ulici Komenského 316/22, Svidník a výsluchom matky.

5. Matka maloletého pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že na podanom návrhu trvá, že školu vybrala po zrelej úvahe, po zhodnotení plusov a mínusov všetkých škôl. Otec o škole s dieťaťom rozprával minulého roku v júni, keď dieťa prišlo od otca celé nešťastné, že otec mu zakazuje ísť na cirkevnú školu. Nepochopila prečo. Otcovi volala, povedal, že nemá čas, že je v robote, tak komunikovala písomne, informovala ho. Dieťaťu sa vo vybranej škole veľmi páčilo, pozná tam aj učiteľov, aj jeho kamaráti zo škôlky, aj mimo škôlky tam budú. Pred zápisom boli aj na školskej akcii, A. bol z toho nadšený a nevidí dôvod, prečo by nemohol navštevovať cirkevnú školu, nevidí na tom nič zlé. Triedy nie sú až také veľké, tým, že má A. prejavy ADHD, tak potrebuje individuálnejší prístup, usmernenia. Rozprávala sa s riaditeľkou, že bude mať asistenciu, ak ju bude potrebovať. So školou, ktorú vybral otec, nesúhlasí, prečo by musel A. ráno vstávať, aby chodil do školy vo Svidníku. Do školy ho bude vodiť buď ona alebo jej mamka, podľa toho, kedy bude začínať v práci. Ona robí vo Svidníku, všetko závisí od toho, či má službu alebo nie. Keď má službu, z domu odchádza o 6.45 hod., keď nemá službu, ide o 7.00 hod alebo ide s kolegyňou autom, pracuje do 13.30 hod. Nemá význam, aby A. brala so sebou do Svidníka do školy, keď si môže doma dlhšie pospať, v klude najesť a ísť do školy. Nehovoriac o tom, že má tam kamarátov. Buď bude v družine alebo na krúžkoch, tak nevidí dôvod, že teraz má dávať úplne inde dieťa. Načo by

17P/23/2024

-6-

musel cestovať dennodenne, keď má školu v mieste bydliska a ešte aj na tej istej ulici. Škola je dobrá, má dobré referencie, aj od detí z bloku do nej chodia, všetci si ju pochvaľujú. Tu vo Svidníku nepozná žiadne deti, ani nebol pozrieť tú školu, ktorú vybral otec.

6. Kolízna opatrovníčka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že navrhuje, aby bol nahradený súhlas otca, aby matka mohla zapísať dieťa na cirkevnú školu. Poukázala na to, že maloletý má zázemie v Stropkove, je zverený do starostlivosti matky.

7. Právna zástupkyňa matky v záverečnom stanovisku uviedla, že má za to, že je v najlepšom záujme dieťaťa vyhovieť návrhu matky. Maloletý má zázemie v Stropkove, pozná mesto, okolie, pozná tam ľudí, spolužiakov. Má za to, že je dôležité prihliadať na to, že maloletý má zdravotné problémy vo vzťahu k tomu, že je ADHD, je hyperaktívny a aj z osobnej skúsenosti vie, že cirkevné školy sa dokážu venovať deťom individuálnejšie ako bežné školy, kde je tých detí viac. Nesúhlas otca je a priori len preto, aby nesúhlas bol. Otec nijakým spôsobom syna nemotivoval, aby aspoň bol si pozrieť školu, o ktorú má otec záujem, aby nejakým spôsobom dieťaťu priblížil to, že možno by bola „lepšia“ jeho škola. Chlapec sa do cirkevnej školy teší, teší sa na spolužiakov, ktorých pozná už zo škôlky, teší sa na kamarátov. Má za to, že aj s ohľadom na konania, ktoré bežia na tunajšom súde, ktoré sú veľmi citlivé a náročné, aspoň v tejto veci by bolo vhodné, aby to dieťa malo nejakú stabilitu a istotu. Má za to, že výber školy by nemal zodpovedať tomu, čo chce rodič, ale mal by byť v najlepšom záujme maloletého. Má za to, že návrh je opodstatnený a v súlade s hmotným právom a preto navrhuje, aby mu súd vyhovel v celom rozsahu.

8. Súd vec posúdil podľa nasledovných zákonných ustanovení:

9. Podľa § 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

10. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

11. Článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

12. Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa a c) správa majetku maloletého dieťaťa.

13. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

17P/23/2024

-7-

14. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

15. Podľa § 1 písm. g) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon“), tento zákon upravuje g) práva a povinnosti rodičov alebo inej fyzickej osoby než rodiča, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu (ďalej len "zákonný zástupca"), alebo práva a povinnosti zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, výchovné opatrenie, neodkladné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody (ďalej len "zástupca zariadenia").

16. Podľa § 20 ods. 2 školského zákona, zákoný zástupca dieťaťa je povinný prihlásiť dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole (ďalej len „zápis“). Prihláška na vzdelávanie v základnej škole sa podáva na formulári podľa vzoru schváleného a zverejneného ministerstvom školstva. Zápis

sa koná od 1. apríla do 30. apríla, ktorý predchádza začiatku školského roka, v ktorom má dieťa začať plniť povinnú školskú dochádzku.

17. Podľa § 144a ods. 1 až 4 školského zákona, na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, o ktorých sa rozhoduje v správnom konaní, sa vyžaduje podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka, ak odsek 2 neustanovuje inak. Podpis oboch zákonných zástupcov dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka podľa odseku 1 sa nevyžaduje, ak a) jednému z rodičov bol obmedzený alebo pozastavený výkon rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, ak jeden z rodičov bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností vo veciach výchovy a vzdelávania dieťaťa, alebo ak spôsobilosť jedného z rodičov na právne úkony bola obmedzená, b) jeden z rodičov nie je schopný zo zdravotných dôvodov podpísať sa, alebo c) vec neznesie odklad, zadováženie súhlasu druhého rodiča je spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou a je to v najlepšom záujme dieťaťa. Rozhodnutia, ktoré sa týkajú výchovy a vzdelávania, vydané podľa Správneho poriadku sa doručujú obom zákonným zástupcom dieťaťa alebo nepľnoletého žiaka. Ak je v podaní uvedená doručovacia adresa len jedného zákonného zástupcu, nepovažuje sa to za nedostatok podania. Ak je v podaní uvedená doručovacia adresa len jedného zákonného zástupcu, riaditeľ školy nie je povinný druhú doručovaciu adresu zisťovať a rozhodnutie sa doručuje len na známu doručovaciu adresu. Ak majú obaja zákonní zástupcovia rôznu doručovaciu adresu, rozhodnutie sa doručuje každému zákonnému zástupcovi osobitne. Zákonní zástupcovia sa môžu dohodnúť, že písomnosti podľa odseku 1 podpisuje iba jeden zákonný zástupca a rozhodnutia podľa odseku 3 sa doručujú iba jednému zákonnému zástupcovi, ak písomné vyhlásenie o tejto skutočnosti doručia riaditeľovi školy.

18. Až novelou školského zákona realizovanou zákonom č. 415/2021 Z. z. bolo s účinnosťou od 1.1.2022 zavedené nové ustanovenie § 144a, explicitne vyžadujúce povinný podpis oboch rodičov na podaniach týkajúcich sa výchovy a vzdelávania, ako aj doručovanie rozhodnutí obom rodičom. Z dôvodovej správy k tejto novele pritom vyplýva, že jej cieľom bolo zavedenie jednoznačnej úpravy „vzhľadom na to, že s určitými výnimkami majú rodičovské práva vždy obaja rodičia, okrem iného aj rozvedení, nežijúci v spoločnej domácnosti

17P/23/2024

-8-

a pod.“; inými slovami - cieľom bolo odstránenie možnosti rôzneho výkladu v nadväznosti na zásadu rovnakých rodičovských práv každého z rodičov ukotvenú už predtým v Zákone o rodine.

19. S poukazom na citované zákonné ustanovenia a vyhodnotiac zistené okolnosti dospel súd k záveru, že návrh podaný matkou je dôvodný. Z obsahu spisu je zrejmé, že matka s otcom maloletého boli manželmi. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom OS Svidník sp. zn. 4P/41/2020 zo dňa 3.7.2020. Maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, matka bola ustanovená zastupovaním maloletého a spravovaním jeho majetku, otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 180 eur a bolo upravené stretávanie sa otca s maloletým, ktoré sa v priebehu plynúceho obdobia menilo a ktoré v súčasnej dobe neprebíha. Vedú sa konania o zákaze styku otca s maloletým a o zverení maloletého do osobnej starostlivosti otca. Otec na výživnom na maloletého dlhuje sumu 2 318 eur, ktorú ako uviedol sám otec, od mesiaca marec 2024 spláca po 100 eur mesačne. Maloletý A. má v septembri 2024 nastúpiť do prvého ročníka základnej školy. Matka mu vybrala Cirkevnú základnú školu sv. F. a F. v Stropkove v mieste a blízko jeho bydliska, ktorá spĺňa jej aj maloletého predstavy a tiež aj z dôvodu, že matka je hlboko veriaci človek a je praktizujúca katolíčka a v rovnakom duchu vychováva aj A.. Viera v Boha pre ňu veľa znamená, viera predstavuje pre ňu a jej rodinu hodnoty, ktoré chce vštepiť aj A.. A. má zdravotné problémy (ADHD) a je podľa nej už teraz zrejmé, že bude potrebovať osobitný prístup, čo mu na cirkevnej škole dokážu zabezpečiť, kde učiteľka bude mať na neho čas tak, aby sa mohol riadne rozvíjať. Otec maloletého s výberom školy nesúhlasil a vo vyjadrení k návrhu matky uviedol, že má za to, že v záujme A. by bola návšteva 1. Základnej školy vo Svidníku (Základná škola K. F.), na ulici Komenského 316/22. Táto základná škola je blízko jeho bydliska (cca 5 minút), A. by nemusel prechádzať cez žiadnu cestu, keďže sa škola nachádza v rámci pešej zóny Svidníka. Aj matka pracuje vo Svidníku, a teda aj matka by mala priestor pri ceste do práce A. sprevádzať do školy a po práci si A. vyzdvihnúť. Obdobne možno pozitívne hodnotiť aj túto základnú školu, je rovnako zariadená a vybavená, má telocvičňu, dve vonkajšie ihriská pre väčšie a menšie deti, družinu a školský klub detí.

20. Keďže otec vyjadril nesúhlas s návštevou školy, ktorú vybrala matka maloletého, matka z tohto dôvodu podala na súd návrh na rozhodnutie o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa. Na tomto mieste súd poukazuje na ustanovenie § 35 Zákona o rodine, z ktorého je zrejmé, že zásadne obom rodičom patrí právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Práve citované ustanovenie umožňuje rodičom obrátiť sa na súd v prípade, že sa rodičia nedohodnú o tzv. podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností. V rámci úplných rodinných zázemí by sa mala dohoda dosiahnuť vo všetkých veciach, nielen v tých, ktoré majú charakter podstatných vecí. Je nesporné, že rodičia sa v tejto veci nedohodli a že sú v permanentnej nezhode ohľadne vecí týkajúcich sa ich spoločného syna, o čom svedčí množstvo konaní, ktoré prebiehali a prebiehajú pred tunajším súdom. Od roku 2019 sú to konania ohľadom rozvodu, konania týkajúce sa úpravy výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, výkonu práv starej matky maloletého, končiac rôznorodými neodkladnými opatreniami. Aktuálne matka navrhuje zákaz styku otca s maloletým a otec navrhuje zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému. Konanie rodičov je podľa názoru súdu rozporné s článkom 5 Zákona o rodine, pretože nie je v záujme maloletého dieťaťa. Rodičia si musia uvedomiť, že sú povinní pristupovať k svojej rodičovskej role zodpovedne, poskytovať svojmu

17P/23/2024

-9-

dieťaťu pocit bezpečia a solidarity. Byť rodičom znamená prevziať zodpovednosť za riadnu výchovu dieťaťa, konať v záujme jeho psychickej a fyzickej pohody. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že rodičia nie sú schopní konštruktívne komunikovať ohľadne spoločného syna, presadzujú svoje záujmy pred záujmami dieťaťa, pričom dieťa sa tak stáva rukojemníkom ich rodičovského zápasu. Neprihliadajú na to, že svojím konaním môžu v dieťati vzbudzovať neistotu, nestabilitu a pochybnosti, že svojmu dieťaťu nie sú správnym vzorom v budovaní medziľudských vzťahov.

21. Na základe uvedeného súd nevidí racionálny dôvod, pre ktorý by mal maloletý A. nastúpiť do 1. ročníka základnej školy vo Svidníku. Maloletý je v osobnej starostlivosti matky, ktorá býva v Stropkove. Maloletý navštevoval materskú škôlku v D., C. L. F. C., M., pozná tam ľudí, z vyjadrenia matky je zrejmé, že sa do cirkevnej školy, ktorá je blízko k miestu jeho bydliska, teší, teší sa na spolužiakov, ktorých pozná už zo škôlky a ktorí tiež budú navštevovať cirkevnú základnú školu. Súd má za to, že navštevovanie základnej školy vo Svidníku, ako to navrhuje otec maloletého, by nebolo v najlepšom záujme maloletého. Rodičia by si mali uvedomiť, že maloletý za obdobie svojho detského veku zažil už viac výrazných a zaťažkávajúcich okamihov, ako rozvod rodičov, striedanie domácnosti a čo je hlavné, v súčasnosti je svedkom rodičovského zápasu o neho a toho, ako rodičia spolu nekomunikujú, je medzi nimi nevraživosť až nenávisť, čo sa môže prenášať aj do správania maloletého. Súd preto považuje za správne a hlavne plne v záujme maloletého dieťaťa zabezpečiť maloletému aspoň v tejto podstatnej veci stabilitu v kontinuálnom prechode zo škôlky do základnej školy v mieste jeho bydliska. V navštevovaní cirkevnej základnej školy napriek výhradám otca súd nevidí žiaden problém, rodičia dnes si majú možnosť vybrať typ základnej školy. Keďže matka maloletého je a bola veriaca, aj keď otec s ňou uzatváral manželstvo, čiže vedel o jej viere, tak je len pochopiteľné, že aj ich syna chce vychovávať vo viere a cirkevnú základnú školu vidí zrejme ako podporný pilier na ceste k nej. Vzhľadom na referencie o tejto škole súd nevidí preto dôvod, aby ju maloletý nemohol navštevovať. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. rozsudku.

22. V závere súd apeluje na otca, aby si, využívajúc svoje práva otca, v plnom rozsahu plnil aj povinnosti voči maloletému, a to hlavne poukazoval mu stanovenú sumu výživného, ktoré je ako pravidelne sa opakujúci finančný príspevok určený na uspokojovanie potrieb maloletého A..

23. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek

upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň návrh na rozhodnutie o náhrade trov konania nebol podaný (§ 57 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.